★ ఉదయ సంధ్య ★

• శ్రీమతి తంగిరాల శకుంతలాదేవి •

రేపు పెండ్లి చేస్తే ఎట్లా కాపురం చేస్తుందో? అంటూ అమ్మ విసుగ్గా నాన్నగారితో ఫిర్యాదు చేస్తోంది నేను కాలేజీనుంచి గుమ్మంలో అడుగుపెట్టేసరికి నన్నుగురించే అనుకుని తల పైకెత్తి చూశాను అప్పుడే నాన్నగారు కోర్టునుంచి యింటికి వచ్చి డ్రస్సు మార్చుకుంటున్నారు "ఏమమ్మా యిప్పుడేనా రావటం?" అన్నారు ముభావంగా 'ఉఁ' అని సమాధానం చెప్పి యింట్లోకి వెళ్ళాను లలితా, బాబు అప్పుడే స్కూలు నుంచి వచ్చి కేరింతలు కొడుతూ ఫలహారం చేస్తున్నారు నేను ముఖం, కాళ్ళూ చేతులు కడుక్కొని సరాసరి నాగదిలోకి వెళ్ళాను ఇంతలో నరసు కాఫీ తెచ్చి బల్లమీద పెట్టి "అమ్మాయిగారూ కాఫీ చల్లారి పోతోంది" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది నాపెండ్లిని గురించి అమ్మవాళ్ళు పడుతున్న ఆదుర్దా చూస్తే వీళ్ళకింత వెర్రి పట్టుకుంది ఏమిటాని నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను ఇంతలో అమ్మ నాన్నగార్ని క్లబ్బుకు పంపి "ఇంకా ఇట్లాగే పెట్టు కూర్చున్నావుటే కాఫీ చల్లారి పోయింది మాయదారి పరధ్యానం ఎప్పుడు వదుల్తుందోకాని" అంటూ కాఫీ వేడి పెట్టి తీసుకురావటానికి లోపలికి వెళ్ళింది ఇట్లా ప్రతి విషయంలోను యాదాలాపంగా వుండటం నాకు చిన్నప్పటి నుంచి వున్నదని మా అమ్మ అంటుంది కాని నాలో ఈ గుణం వున్నట్లు యింటరు ఫస్టియరు చదువుతుండగా తెలుసు కున్నాను "అబ్బా ! ఏమిటి నీ కేసరదాలు లేవే" అంటూండేవారు మీనాక్షి, విమల వాళ్లు నిజమే నాకెందుకో వాళ్ళకున్నంత వుత్సాహం వుండదు వాళ్ళని ఆనంద పరిచే సుఖాలు నాదృష్టిలో అశాశ్వతమేమో అనిపిస్తుంది మరి శాశ్వతంగా సుఖం ఎక్కడ లభిస్తుంది? నేను పుట్టినప్పటి నుంచి యిప్పటి వరకు ఎంతైనా సుఖపడుతున్నానని అందరు అనుకుంటారు కాని నామట్టుక్కి నాకు ఒకరోజు నిశ్చింతగా, సుఖంగా గడవలేదు

అసలు ఒక విధంగా బ్రతుకులోనే బరువుందేమో ననిపిస్తోవుంటుంది మాయింటికి దసరా పండక్కి వచ్చే హరిదాసు నాకంటే ఎక్కువ సుఖపడతాడని నేను అనుకుంటాను ఎందుకంటె, వాడికి కష్టాలు బాగా వంట బట్టాయి కష్టసుఖాల తారతమ్యత బాగా తెలుసు సుఖం అనేది జీవితాలకి ఎంత అవసరమో, సుఖమంటె ఏమిటో అతనికి తెలిసినట్లు నాకు తెలియదని నేను ఒప్పుకుంటా గడ గడ లాడే చలిలో తెల్లవారక మునుపే లేచి శుచిగా స్నానము చేసి నిశ్చింతగా ఆ ఒంటి తీగ తంబురతో గొంతుక కలిపి భూపాల రాగంలో పాడే తీయని ఆపాటలోని మాధుర్యాన్ని, మూడో అంతస్తు పరుపులలో బండ నిద్రలలో మునిగి తేలుతూ చెదురుగా గాలికి వినిపించే ఆ రాగఛాయల దెసలకు మనస్సు పరుగులెత్తగా, నాలో జీర్ణించిన సోమరితనం కటువుగా, నిర్బంధముగా మనస్సును నిద్రలోకి లీనం చేస్తుంది ఏమిటి ఈఅధికారం మనస్సుకి ? తెల్లవారి లేచింది మొదలు నిత్య కర్మలలో, లోపం కనిపిస్తూనే వుంటుంది అసలు బ్రతుకే లోపం పదిగంటలకు అప్రమత్తతలో ఈ శరీరాన్ని కాలేజీ ఆవరణలో ప్రవేశపెట్టాలి ఎందుకో ఈ చదువులు ఇంతలో పద్మజ హడా విడిగా పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి "ఈవేళ కెమిస్ట్రి స్టూడెంట్సు అంతా పిక్‌నిక్‌కి వెడదామనుకుంటె నువ్విట్లాగే కూర్చున్నావేమిటి?" అంటూ హడా విడిగా కబురు తెచ్చింది "నాకు రావాలని లేదే పద్మా" అని అన్నాను 'నువ్వెప్పుడూ ఇంతే ఒక్కనాడు కూడ సరదాగా వుండవు ఈసారి నువ్వు తప్పకుండా రావాలి నువ్వు రాకపోతే మేముకూడ మానేస్తాము మాకోసం అయినా అడ్డు చెప్పకుండా త్వరగ తయారవు నేను మళ్ళీ ఒక్క అరగంటలో వస్తాను" అంటూ ఆ సాయంత్రం మెరుపులా మాయమయింది పద్మ 'అబ్బ ఎందుకో దీనికింత ఆనందం పిచ్చి పిల్ల' అనుకుని పోనీ వెడదాం అని లేచాను స్నానము చేసి చుట్టు జరీ చీర కట్టుకుని రెడీగా కూర్చున్నాను పద్మజకోసం సరిగ్గా 5 గంటలకు బిల బిల లాడుతూ పదిమంది పిల్లల్ని వెంట బెట్టుకుని అతిసంతోషంగా వచ్చింది పద్మ సరే తప్పుతుందా అన్నట్లు వాళ్ళతోబాటు నేకూడ కార్లో కూర్చున్నాను

ఒక్క క్షణంలో అందరం కృష్ణవొడ్డుకి తయారయాం మా వాళ్ళలో కొంత మంది బ్రిడ్జిఎక్కి శీతానగరం పోదా మని పట్టు పట్టారు నాకుమాత్రం ఎక్కడికీ వెళ్ళాలని లేదు నీరెండలో తళుకు లొరసి పోతూన్న కృష్ణా నదిని చూస్తూంటే నేను కూడ ఒక చిన్న శెల ఏరునై ఆమెలో కలిసి పోనాఅని అనిపించింది రెండు చిన్నపక్షులు అల్లంత దూరాన్నించి కంటికి కనిపించనంత ఆహార పదార్థాన్ని మోసు కొస్తున్నాయి ఎందుకో? ఎవరి కోసమో? అవలీలగా అఖండ కృష్ణానదిని దాటి ఆకాశాన్నంటే ఆ పర్వతములలో బహుశా వాటి నివాస మనుకొంటాను ఆ వైపుకే ఎగిరి పోతున్నాయి మా వాళ్ళు బ్రిడ్జి దాటి కృష్ణ ఆవల ఒడ్డు చేరుకున్నారు "నీమూలాన్ని నేను ఆగిపోయాను" అంటూ నీరసంగా గునిసింది పద్మ అప్రయత్నముగా మనస్సులో దూరతీరాల్లో వున్న మధుబాబు జ్ఞప్తికి వచ్చాడు మనస్సు కొంచెం కల వర పడింది "అరిగో మన వాళ్ళు అవతల ఒడ్డున ఎట్లాకనిపిస్తున్నారో" అంటూ ఆశ్చర్యంగా పద్మ నన్ను తట్టి చూపించింది వాళ్ళకు నాకు ఎంత దూరముందో ఇప్పుడు అర్థమయింది నీరసంగా ఒక చిరునవ్వు నవ్వాను "లేనిపోని పిచ్చి వేషాలు వెయ్యక మనం కూడ వెడదాం పద" అన్నది పద్మ కొంచెం విసుగ్గా బహుశా నామౌనాన్ని భరించలేక అనుకుంటాను ఏదో విధంగా మాట కలపాలని "పోనీ నువ్వు వెళ్ళు" అన్నాను నన్ను ఒక్కర్తిని ఒదిలి వెళ్ళదని తెలిసి "చాల్లే! బండతనం రేపు కాబోయే డాక్టరు గారితో ఎట్లా వుంటావో" అంద పద్మ నవ్వుతూ "అవును నాకు ఆయన్ని చూడగానే అదోలా అనిపించింది అదీకాక వాళ్ళకింత చదువు చదివిన పిల్ల అఖ్ఖరలేదట అందుకనేగా సంక్షేపించు కొన్నాము" అన్నాను, నిశ్చలంగా మనస్సులో మధుబావ కొంటెనవ్వు మళ్ళీ ప్రత్యక్షమయింది "మీ బావ యిప్పుడెక్కడ వున్నాడే?" అంటూ నాముఖంలోకి చూచింది పద్మ "సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో పని చేస్తున్నాడు" అన్నాను అప్రయత్నంగా "పోనీ మీ బావను చేసుకోరాదు" అన్నది పద్మ, నాముఖంలో అవతరించిన జీవకళ గుర్తించి నేను ఏమి చెబుతానో దాన్కి తెల్సు బావకి ఆస్తి పాస్తులు ఏవీ లేవని, చిన్నప్పటి నుంచి నాన్నగారి మాట విని యింటి పట్టున వుండలేదని, నెలకు 300 తెచ్చుకుంటున్నా ఒక్క కాని కూడ మిగుల్చు కోలేని ఖర్చు మంతుడనిన్ని ఇవన్నీ పద్మకు నాతో వాటే చిన్నప్పటి నుంచి తెల్సు నాకళ్ళు చెమ్మగిల్లినై నాకు బ్రతకాలని వుండదే పద్మ' అన్నాను 'ఛా! వూరుకో అవేం మాటలు' అంటూ ఓదార్చింది సూర్యుడు అస్తమించాడు మావాళ్ళు తిరిగి మావద్దకు చేరుకుంటున్నారు నాగుండె బరువుతో కృంగి పోయింది అంతవరకు ఎడతెగని ఆనందాన్ని కన్నులు పండువుగా అందించిన పవిత్ర కృష్ణా నది నాహృదయంతో పాటు క్రమ క్రమంగా ఆవరించ నున్న గాఢాంధకారాన్ని అనుభవించి తీరాలన్నట్లు భయంకరంగా కనిపిస్తోంది నా హృదయం ఆక్రోసించి జీవితంలో వెలుగు నీడలు, కష్ట సుఖాలు ఏవిధంగా మనుష్యులను సుఖదుఃఖాలతో ముంచు తాయో గ్రాహ్య మయినది ఈ వాతావరణంలో మనం పొందుతున్న, మనకుండే సుఖమేమిటో నాకు అర్థం కావటం లేదు మీ కారు వచ్చిందే పద అంటూ పద్మ, మీనా తొందరచేసేరు నిర్జీవ జీవంలాగ వార్ని అనుసరించాను కారు కదిలింది కాస్తదూరం వెళ్ళేసరికి బజారు, విద్యుద్దీపాల వెలుగు తాత్కాలికంగా నాలోని నిశిని పారద్రోలింది

మీనాక్షి ధర్మమా అని అందరం ఆరంజిక్రష్ త్రాగాము మళ్లా యథాప్రకారంగా కారు ఒక్కక్షణంలో మా యిల్లు చేరింది మళ్లా మామూలు

"ఎప్పుడు వస్తానని వ్రాశాడు?" అని అమ్మ నాన్న గార్ని అడుగుతోంది నన్ను గుమ్మంలో దించి మిగతా వారిని దించి రావటాన్కి వెళ్ళింది కారు

"రేపటినుంచి పదిహేను రోజులు శెలవుపెట్టేడుట, బహుశా రెండు మూడు రోజులలో వస్తాడేమో" అని సమాధానం యిచ్చారు నాన్నగారు మనస్సులో మాట నిజమయింది అప్పటికప్పుడే సంతోషం, దానివెనకనే సిగ్గు అంతసేపూ గుమ్మంలోనే వున్నానన్న అభిమానం నన్ను వుక్కిరి బిక్కిరి చేసాయి నెమ్మదిగా నడిచి నా గదిలోకి వెళ్ళబోతున్నాను 'బావ వస్తాడండి' అంటూ లలిత నా కాళ్ళకు అడ్డం వచ్చింది, దాని మాటలు విననట్లుగా తలవంచుకుని కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కొని భోజనాన్కి కూర్చున్నాను "అదేమిటే! అన్నమే ముట్టుకోలేదు" అన్నది అమ్మ సందేహంగా "అసలు నాకు ఆకలిగా లేదమ్మా సాయంకాలం అక్కడ పిక్నిక్ జరిగింది" అన్నాను, మజ్జిగ అన్నం తింటూ నాన్నగారు యింకా కూర, అన్నం దగ్గరే వున్నారు ఆయన నావంక ఒక్కసారి చూశారు నాకు యిక అట్టేసేపు వుండాలని అనిపించలేదు లేచి చెయ్యి కడుక్కొని విసుగుగా గదిలోకి వెళ్ళబోతున్నాను

"అతను సరాసరి యిక్కడకు వస్తానన్నాడా, లేక బావగారింటికి వెళ్ళి యిక్కడకు వస్తానన్నాడా?" అంటూ అమ్మ అడగటం వినిపించింది వినాలని ఆతురతలో అడుగు వెనక్కి పడింది

"సరాసరి యిక్కడికే వస్తాడనుకుంటా" అంటూ నాన్నగారు మజ్జిగడిగారు నెమ్మదిగా మేడమీద కెళ్లాను బాబు, లలిత ఇంగ్లీషు పద్యం వల్లిస్తున్నారు "అక్కయ్యా! ఈ పద్యం అప్పచెప్పుకోవు" అంటూ యిద్దరు నన్ను చుట్టు ముట్టి వేశారు సరదాగా వాళ్ళమధ్య గూర్చుని "లల్లి" చేత పద్యం ఒక్క తప్పు లేకుండా ఒప్పగించుకున్నాను బాబు వెనక్కి తగ్గాడు "బాబూ నువ్వింకా చదవాలి" అన్నాను

"నువ్వెప్పుడూ అది వాగా చదివిందంటావు, నన్ను యింకా చదవాలి అంటావు" అని మూతి ముడుచుకుని వెనక్కి జరిగాడు బాబు "అదికాదు బాబూ, బాగా చదవకపోతే ఎట్లా వస్తుంది?" అంటూ వాణ్ణి బుజ్జగించాను 'దానికంటే నేనే బాగా చదువుతాను' అని నిర్ధరించుకుంటూ వుక్రోషంతో "లల్లూ నిన్నటి లెఖ్ఖ మళ్ళీ చెయ్యాలి లేకపోతే మాష్టారు గారితో చెపుతాను" అంటూ దాన్ని ఏడిపించటం మొదలు పెట్టాడు వీళ్ళ పోట్లాట నాకు విసుగు పుట్టించింది లేచి గదిలోకి వెళ్ళాను తరువాత రాజీ కుదిరింది కాబోలు ఎక్కడా చడీ చప్పుడు కాకుండా వెళ్ళి పడుకున్నారు నాన్నగారి గదిలో లైటు వెలుగుతోంది ఎవరో యిద్దరు అతి విపులంగా వాళ్ళ కేసు విషయం చెపుతున్నారు మధ్య మధ్య ఏవేవో అడుగుతున్నారు నాన్నగారు నేను మంచం మీద పడుకున్నాను లలిత రాసుకున్న లావెండరు, తలనూనె వాసన యిక్కడికి వేస్తోంది ఇంతలో అమ్మ మాటలు వినపడ్డాయి వంటావిణ్ని పంపించి మేడ మీదకు వచ్చి బాబుకు, లలితకు బట్టలు సరిగా కప్పుతూ 'నిద్రపోతున్నావుటే' అన్నది నన్నుద్దేశించి 'లేద'ని అందామని నోటిదాకా వచ్చింది కాని మాట్లాడకుండా కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్నాను 'అమ్మాయి పడుకుందా?' అంటూ నాన్నగారి మాటలు కూడ వినిపించాయి నేనంటే నాన్నగార్కి పంచప్రాణాలు నా మనస్సు వాళ్ళ దగ్గరికి పరుగెత్తింది "అమ్మాయికి తెలుసా మధు వస్తాడని?"

"తెలియకేం సాయంత్రం అది ఇంటికి వచ్చేటప్పుడికేగా మీరు వుత్తరం విషయం చెబుతున్నారు"

"చలపతి రావుగారి సంబంధం కనుక్కున్నాను"

నాలో నిరుత్సాహం రేకెత్తింది వీళ్ల మమ్మల్ని ఎందుకు విడదీయాలో నాకర్ధం కావటంలేదు మళ్ళా ప్రారంభించారు నాన్నగారు

"ఆయనకు దాదాపు నూట యాభై ఎకరాల పొలంవుంది చెన్నపట్నంలో ఒక పెద్ద మేడవుంది. చాలా మంచివాడని అందరు చెపుతున్నారు, అయితే—" అంటూ ఆపారు నాన్నగారు.

"అయితే" అంటూ ఆతురతగా రెట్టించింది అమ్మ. ఆవిడ కెందుకో ఆదుర్దా "ఆయనకు మొదటి భార్య పిల్లలు యిద్దరున్నారుట," అంటూ సాంతం చేసారు విషయాన్ని నాన్నగారు

నాకు వెర్రికోపం వచ్చి చివాల్ను లేచాను నాపెండ్లి విషయం మీకనవసరం అని కచ్చితంగా చెబుదామనుకున్నా యింతలో "రెండో పెండ్లి వాడయితే ఏమున్నా మనకొద్దు" అన్న అమ్మ సమాధానం విని యధాప్రకారం పడుకున్నా బావ వున్నప్పటి వాతావరణం కళ్ళకు కట్టింది బహుశా మునపటికంటె యిప్పుడు అధికంగా సిగరెట్లు కాలుస్తూ వుండి వుంటాడు. అక్కడ సిగరెట్లు పెట్టెలు దాచేవారుండరుగా దూరాన్న ఒంటి గంట టైము వినిపించింది అమ్మా నాన్న పడుకున్నట్లున్నారు మాటలు వినిపించటంలేదు నిద్రపోదామని ప్రయత్నించా నాకు తెలియకుండానే నిద్రపట్టిందెప్పుడో

నాలు రోజుల తరువాత "ఎప్పుడూ రావటం?" అంటూ సావిట్లో అప్పుడే వచ్చిన బావను పలకరిస్తోంది అమ్మ నేను వెళ్ళి అతి వుత్సాహంగా పలకరించి కబుర్లు చెపుదామనుకున్నాను ఈ నాల్గురోజులు కాని ఏమీ మాట్లాడబుద్ధి కాలేదు పలకరించ బుద్ధి కూడా కాలేదు మళ్ళా యధాప్రకారంగా నామూగనం ప్రవేశించింది "లలితా, బాబు ఏరి?" అంటూ అడుగుతున్నాడు మధు తన్ను బహుశా అడగడేమో బావ "బడికి వెళ్ళారు వచ్చే వేళయింది" అంటూ అమ్మ లోపలికి వెళ్ళింది ఎందుకో గడియారపు టిక్ టిక్ శబ్దాలు నాకు అతి స్పష్టంగా, తొందరగా అవుతున్నట్లు వినిపిస్తోంది

"కాఫీ తీసుకో, ఏమిటి ఢిల్లీ విశేషాలు?" అంటూ అమ్మ సోఫాలో కూర్చుంది, "ఏముంటయి" అంటూ

కాఫీ త్రాగటం పూర్తిచేసాడు బావ నాకెందుకో అక్కడికి వెళ్ళాలనిపించలేదు పైగా వెళ్ళకూడదని నిశ్చయానికి వచ్చింది నా మనస్సు 'ఆ బెడ్డింగు, సూట్ కేసు లోపల పెట్టరా' అంటూ లోపలికి వెళ్ళింది అమ్మ

అడుగుల సవ్వడయింది, గబ గబా టేబిల్ మీద వున్న బావ ఫోటో వెనక్కు త్రిప్పి పెట్టాను "కులాసాగా వున్నావా" అంటూ కుర్చీ లాక్కుని కూర్చున్నాడు మధు నేను తల పైకెత్తకుండానే "ఊఁ" అని సమాధానం యిచ్చాను ఎందుకో నాకు ఈ సందర్భం ఇష్టంగా లేదు "చప్పున తయారవు, మనం పెళ్ళికూతుర్ని చూచి వద్దాము" అంటూ లేచాడు మధు నా తలమీద పిడుగు పడ్డట్లుగా అనిపించింది తల పైకెత్తాను మధు వెళ్ళిపోయాడు ఇప్పుడతనువుంటే బాగుండుననిపించింది మనస్సుకు క్షణం క్రితం నాలోవున్న భావం నన్ను వెక్కిరించింది నిరాశ అంతా ముఖాన్ని ఆవరించింది ఇంతటి అదృష్ట హీనురాల్ని బావ చేసుకోక పోవటమే మంచిదనుకున్నాను నిస్సహాయంగా లేచి ముఖం కడుక్కుని పెళ్ళికూతుర్ని చూడటానిక్కి ముస్తాబయి బయలుదేరాము దారిలో అమ్మ కాలేజీలను గురించి, మా చదువులను గురించి, నా పెండ్లి సంబంధాలను గురించి బావతో కబుర్లు ఏకరువు పెట్టింది నాకివన్నీ అతనితో చెప్పటం అనవసరమనిపించింది ఇంతలో వాళ్ళ యిల్లు వచ్చింది అతి మర్యాదగా వాళ్ళు పిల్లని చూపించారు పిల్ల పేరు రాధ రాధను చూచిన తరువాత నాలో కొంచెం సంతోష రేఖలు పుడిమాయి కాని సందేహంతో మనస్సు వెనక్కు లాగింది కట్నం రెండు వేలతో మధు పెండ్లికి ఒప్పుకున్నాడంటే నాదుఃఖం పొంగి పొరలి ఆకాశానంటింది యిప్పుడు జీవితం పూర్తిగా ఎడారి అందచందాలులేని రాధ బావ హృదయాన్ని ఆకర్షించింది పెండ్లి యావత్తూ అతి క్లుప్తంగా జరిగింది పెండ్లి సందడితోపాటు నాహృదయ సముద్రపు ఆటు, పోటులు తగ్గాయి ప్రశాంతమైన సాయంకాలపు నీరెండయు యథాప్రకారంగా నాగదిలో ప్రసరించాయి ఎండలు విపరీతంగా మండిపోతున్నాయి తప్పినా, ప్యాసయినా ఈ ఏటితో చదువు మానివేద్దామని నిశ్చయించాను జీవితంలో సంతోషించతగ్గ విషయం ఏమీలేదని దృఢపడింది

బావ వాళ్ళత్తారింటికి వచ్చి ఒక వారం రోజులలైంది రాధకు జబ్బుగా వుందని ఆరోజే తెలిసింది. అమ్మ, జమీందారుగారి ఆడవాళ్ళు చూడటానిక్కి వస్తామని కబురు చేయటంవల్ల ఎడతగని సందడిలో మునిగివుంది. ఆశ, నిరాశ లేని నిర్లిప్త మౌనస్థితికి వచ్చింది మనస్సు. జీవితంలో నాకై నిర్మించి యిచ్చిన మార్గముగుండా నడిచి వెళ్ళటమే నా విధి జమీందారుగారు, [illegible] వాళ్ల ఆడవాళ్లు అంతా చూడటానిక్కి వచ్చారు. అంతా [illegible] అనుకున్నట్లుగానే ముగిసింది అమ్మ [illegible] ఈ సంబంధం. పిల్లవాడు చాలా [illegible] అని. పైగా చదువు కూడా లేదని. [illegible] విషయంలో మాట్లాడనిదాన్ని నేనే. [illegible] నాన్న. వగచారు నా ఖర్మాన్ని దూషించారు [illegible] బంగారు బొమ్మని కోతికివ్వలేమన్నారు అన్నిటికీ నా మూగతనమే జవాబయింది ఇంతలో బావ భార్యకు సీరియస్‌గా వున్నదని కబురుచేశాడు చూచి రావటానిక్కి నేనూ, అమ్మ వెళ్ళాం ఇంటిల్లపాది, అత్త, ఆడపడుచు [illegible] ఇద్దరు, ముగ్గురు డాక్టర్లను పెట్టారు కాని పోయిన [illegible] తిరిగి రాలేదు బావను ఓదార్చి యింటికి తీసుకువచ్చాము కృంగి కృశించిన నా శిథిల హృదయంలో చిన్న ఆశాజ్యోతి వెలుగు కనిపించింది. పద్మ వెళ్ళి రెండు నెలలు అయింది ఆరోజు భర్తను తీసుకొని మాయింటికి వచ్చింది కలకత్తాలో భర్తకు ఉద్యోగమనిన్నీ, వెడుతున్నానని చెప్పటానిక్కి. చిన్ననాటి నెచ్చెలి పద్మ వెడుతుందంటె ఎంత ఆపుకుందామన్నా దుఃఖం ఆగలేదు ఆరోజు రాత్రి వాళ్ళిద్దరకు మాయింట్లో విందుచేసి నేను, బావ స్టేషన్‌కి కూడ వెళ్లాము బావ నవ్వులు మళ్లా నా హృదయాన్ని మేలు కొలిపించాయి "[illegible] తిరిగి వద్దామా బావా" అన్నాను రైలు వెళ్ళిన [illegible] సూటిగా చూచాడు ఆరాత్రంతా కృష్ణానది [illegible] లమీద మూగ వోయిన నాగొంతు ప్రేమ [illegible] గడిపి, తెల్లవారింది యింటికి వచ్చాము [illegible] నాన్నగారు కాఫీ త్రాగుతున్నారు నాముఖం [illegible] బర్చకుండా గబ గబా యింట్లోకి వెళ్లేను, తర్వాత [illegible] నాన్నగారి నవ్వులు వినిపించాయి

★